

HİNDÜİZM VE KADIN

Yazar

M. Hadi TEZOKUR

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabı tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılmaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaç kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7679-73-2

Kitap Adı

Hinduizm ve Kadın

Yazar

M. Hadi TEZOKUR

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

REL000000

DOI

10.37609/akyा.1630

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Hinduizm, dünyadaki en büyük ve en eski dinlerden biridir ve Hint Yarımadası'nda uzun süre varlığını devam ettirmiştir. Hinduizm, Hint tarihi ve kültürü ile sınırlı bir yaşam tarzıdır. Hindu kelimesi İndus kelimesinden türemiştir ve İndus vadisi uygarlığından alınmıştır. Hinduizmin birçok dinî metni vardır. Birleşmiş Milletlerin verilerine göre Hindistan'ın 2020'nin yıl ortasındaki nüfusu 1.384.385dir. Ortalama yaşı 28.4, doğurganlık oranı %2.24'dür. Dünya nüfusunun %17.70ini oluşturur. Kentli nüfusu genel nüfusun %35ini oluştururken yoğunluk $464 \text{ km}^2/\text{kİŞİ}$ dir. Hayatta çözümlemesi zor görülen birçok konular vardır. Bu konulardan biri de hiç şüphesiz Hinduizm ve kadın konusudur. Hinduizm, çağlar boyunca aşırı çeşitliliği nedeniyle, herhangi bir basit genellemeye meydan okuyan karmaşık düşünce sistemlerini ve sosyal hiyerarşileri kapsamaktadır. Hinduizm'in Hindistan'da kadınların statüsü, rolü ve kültürüne karşı tutumuna ilişkin genel bakışı, bu çeşitliliği yansıtır. Bugüne dek Hinduizm ve kadın konusunun ayrıntılı bir analizi yapılmamıştır. Hinduizm geleneğinin çok geniş bir alan olduğunu özellikle ele alınan birkaç alanda bile ele alınan o bölümün aslında aysbergin görünen küçük bir yüzü olduğu anlaşılır. Bu olağanüstü ayrıntılı gelegenek araştırmacıyı çeveçevre kuşatır. Mesela birçok Hindu, Hinduizm metinlerinden alınan temel gelenek ve ritüeller diyeBILECEĞİMİZ kişinin arınması anlamına gelen samskaralara inanır. Bir kadının hamile olmasından sağlıklı olmasına ve doğan bebeğinin doğum töreninden çocuğuna isim vermeye kadar samkaralarda birçok ritüeller ve Garbhadhana, Jatkarma, Namkarana, Vidyarambha, Vivaha, Antyeshti, Satı gibi binlerce kavram bulunur. Hint tarihinin belirli dönemlerinde Hindu kadınlarının belirli yönlerini konum olarak ele alan birçok araştırmalar bulunmaktadır ancak Hindu medeniyetinin uzun tarihi boyunca kadınların konumlarını gözden geçiren araştırmalar yok denecek kadar azdır. Bu nedenle bu kitapta, tarih öncesi çağlardan günümüze kadar Hindu medeniyetinde kadınların konumunu tanımlamak ve Hindu kadınların ve dolayısıyla erkeklerin de karşı karşıya olduğu çeşitli sorumlara işaret etmek, genel hatları belirtmek ve tatmin edici bir sentez oluşturmak girişimi hedeflenmiştir.

Olası tüm bilgi kaynaklarına ulaşmak için çaba gösterilmiştir. Giriş bölümünü ana hatları ile Hinduizm'e giriş olarak planladım. Birinci bölümümüzde kutsal metinler ve kadınla ilgili bölümler konu edinildi. Kutsal Metinler içinde Vedalar, Upanişadlar ve Manu Yasaları öncelikli olarak ele alındı. Diğer örneklerde de yer

verildi. İkinci bölümde kadınları temsil eden Tanrıçalar başlığı ile Hindu geleneği içinde popüler tanrıçalardan Durga, Kali, Parvati ve Lakşmiye yer verildi. Tanrıçaların kadınlar için önemini belirtmek için onlar adına ortaya konmuş kimlikleri, mitleri, onlar adına yapılan pujalar işlendi. Üçüncü bölümde kavramlar bağlamında kadının doğumundan ölümüne geçirdiği safhalardan kadının çocukluğu, evliliği ve eğitimi ele alındı. Genel olarak Samskaralar bu bölümde ayrı bir konu olarak ele alındı. Dördüncü bölümde kadın yaşamının boyutlarından kesitler sunmak adına dinsel törenlerde kadın, satı, levirate ve evinde kadına ait yaşamla ilgili anlayışlar üzerinde duruldu.

Kitap esas olarak, yaptığı her önemli önermeyi belgeleyen ve sorgulama konuları ile bağlantılı birçok belirsiz noktaya yeni bir ışık tutmaya çalışan bir araştırma çalışmasıdır. Bu çalışmanın oluşması sırasında burada ismini sayamayacağım bana yardım edip yol gösteren kadim dostlarımı içtenlikle teşekkür ederim.

Diyarbakır 2021

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
Amaç:	4
Hedefler:	4
Hipotezler:	5
1. BÖLÜM	
KUTSAL METİNLERDE KADIN	15
1. VEDALAR.....	17
1.1. RİG VEDA	17
1.1.1. Tarihsel çalışmalar ve kutsal metinler.....	19
1.1.2. Rig Veda'da Rişi Kadınlar (Rişika):.....	21
1.1.3. Rig Vedanın Bölümleri	21
1.1.4. Rig Veda'nın on mandalası	22
1.2. SAMA VEDA:	24
1.3. YAJUR VEDA:.....	25
1.3.1. Yajur Veda'da kadının nitelikleri:.....	25
1.4. ATHARVA VEDA:.....	26
2. UPANIŞADLAR.....	26
2.1. Onaltı Upanışad:	27
2.1.1. Katha Upanışad.....	27
2.1.2. Isha Upanışad	27
3. MANU YASALARI.....	28
3.1. Manu Yasalarının Bölümleri.....	29
3.1.1. Hindu kadının yeni bir eve girişi.....	30
3.1.2. Kadınların ve kocaların birbirlerine karşı görevleri.....	30
3.1.3. Kocaların Görevleri.....	32
3.1.4. Kadına dair kadınla ilgili bazı nitelikler	34
3.1.5. Yemek yemenin adabı	36
4. PURANALAR:	36
4.1. Mahapurana.....	37
Brahma Vaivarta Purana (18,000 ayet)	38
Agni Purana.....	38
4.2. Upapurana.....	39
4.3. Puranalarda Dinî Hikâyeler.....	39
4.3.1. Aptal biri ile kadın aynı tutulur	40
4.3.2. Eşlerin birbirlerine olan sevgileri	42

4.3.3. Bir kadının iyi bir kocayı güvence altına almasının çeşitli avantajları sıralanmıştır.....	42
4.3.4. Bir kadının hoşuna gidecek erkeğinin özellikleri.....	43
4.3.5. Adamın seveceği gelin tipi.....	44
4.3.6. Bir eşin ölümü mutsuzluğun nedenleri arasındadır	44
4.3.7. İdeal Hindu karısı parlak terimlerle resmedilmiştir	44
5. MAHABHARATA.....	45
5.1. Mahabharata'nın Anlamı	45
5.2. Mahabharata'nın Önemi	45
5.3. Mahabharata'da Kadının Rolü:	46
5.4. Mahabharata'da adı geçen meşhur kadınlar	47
5.4.1. Satyavati	47
5.4.2. Gandhari	48
5.4.3. Kunti.....	49
5.4.4. Draupadi	50
6. BHAGAVAD GİTA	55
7. RAMAYANA	58
7.1. Sita miti	58
7.2. İdeal Eş Modeli Sita	59
7.3. Uma Miti	63
7.3.1. Ramayana karı-koca eşlerin ömrü boyu birbirlerinden ayrılmadan yaşamalarını ister.....	66
7.3.2. Zina Ramayana'da kınanmıştır	67
7.3.3. Bir kadının katledilmesi kınanmıştır	67
7.3.4. Genç kızlar hoşça giyinmişler bahçelerde oyunlar oynarken zikredilir...67	67
7.3.5. Ramayana'da bir anne babası kadar onurlandırılacaktır	67
7.3.6. Ramayana'da kadın dengesiz ve huzursuz olarak adlandırılır	67
2. BÖLÜM	
KADINLARI TEMSİL EDEN BÜYÜK TANRIÇALAR	69
1. CİNSİYETE DAYALI DUALİSTİK KAVRAMLAR	69
2. YONİ VE LİNGA SEMBOLLERİ	72
3. DURGA	73
3.1. Durga Miti	75
3.2. Durga Puja	76
3.2.1. Durga Pujalarda kadınların yeri	78
3.2.2. Durga ve Feminizm	79
4. KALİ.....	80
4.1. Kali'nin Adı ve Görünümü	80
4.2. Kali Miti	80

4.3. Kali Puja	83
4.4. Hintli Kadınlar ve Kali	84
5. PARVATİ	85
5.1. Parvati'nin Kimliği:.....	85
5.2. Parvati Miti	86
5.2.1. Śiva'nın mavi boğazı	87
5.3. Parvati Pujası:.....	87
6. LAKŞMÎ.....	88
6.1. Etimoloji	88
6.2. Lakşmi Miti	88
6.3. Lakşmi Puja	89

3. BÖLÜM

KAVRAMLAR BAĞLAMINDA KADIN	91
1. SAMSALARALAR	91
1.1. Samskaraların Sayısı ve Amacı	92
1.2. Onaltı Samkara	93
1.2.1. Doğum öncesi Samskaralar	93
1.2.2. Çocukluk Samskaraları.....	93
1.2.3. Eğitim Samskaraları	93
1.2.4. Evlilik Samskarası	94
1.2.5. Ölüm Samskarası	94
1.3. Doğum Ve Çocukluk.....	94
Doğum Öncesi Samkaralar	94
1.3.1. Garbhadan (Gebe kalma)	94
1.3.2. Pumsavana.....	95
1.3.3. Simantonayana (Saç ayırma).....	95
1.3.4. Doğum ritüelleri (Jatakarma)	96
1.4. Namkaran (İsim verme).....	97
1.5. Nishkrama (İlk gezi)	98
1.6. Annaprashan (İlk besleme).....	99
1.7. Chudakarma (Chaul-Başın tıraş edilmesi).....	99
1.8. Karnavedh (Kulak memelerini delmek)	99
1.9 Upayana ve Erginlige Geçiş Ritüeli.....	100
1.9.1. Kız çocukları	100
2. EVLİLİK	101
2.1. Evliliğin Önemi	101
2.2. Evlilik Türleri	103
2.2.1. Eşin Seçildiği Gruba Göre Evlilik Türleri	103
2.2.2. Eş Sayısına Göre Evlilik Türleri:	103

2.3. Evlilik Ritüelleri	106
2.3.1. Udvaha	107
2.3.2. Vivaha.....	107
2.3.3. Parinaya.....	107
2.3.4. Upayama	107
2.3.5. Panigrahana.....	107
2.3.6. Bereket aramak ve kötü etkilere karşı koymak	108
2.3.7. Çeşitli tanrıçaları çağırma.....	108
2.4. Baştan Ayağa Onaltı Parçalı Gelin Süsleme.....	108
2.4.1. Keshapasharachana (Saçı düzenleme)	108
2.4.2. Mang-Tikka (Bhor)	108
2.4.3. Sindoor (alev kırmızısı)	109
2.4.4. Bindı (tikka-tilak)	109
2.4.5. Anjana veya Kajal	109
2.4.6. Burun Halkası (Nath).	109
2.4.7. Kulak Halkası	110
2.4.8. Kolye, Haar, Mangal Sutra	110
2.4.9. Kolçaklar	110
2.4.10. Choodiyan, Bilezik, Bileklik.....	110
2.4.11. Mehendi veya Kına.....	111
2.4.12. Yüzükler ve El çiçeği.....	111
2.4.13. Aarsı	111
2.4.14. Kemer (Kardhani)	111
2.4.15. Halhal veya Payal.....	111
2.4.16. Ayak Halkası (Bichua).....	111
2.5. Bir Hindu Evliliğinin Sembollerı	112
2.5.1. Samanjana Ritüeli	112
2.5.2. Dhruvadargana Ritüeli.....	113
2.5.3. Ateşte Kızarmış Tahıl Takdimeleri Ritüeli.....	114
2.5.4. Caturthi-karma Ritüeli	115
2.5.5. Evlilik için hayatı günler	115
2.6. Atharva Veda ve Evlilik Kuralları	115
2.6.1. Kadının Görevleri.....	116
2.6.2. Kocanın Görevleri	117
2.7. Mahabharata'da Evlilik Türleri	117
2.7.1. Brahma.....	117
2.7.2. Daiva.....	117
2.7.3. Arsha	117
2.7.4. Prajapatya	118
2.7.5. Gandharva	118
2.7.6. Asura	118

2.7.7. Rakshasa	118
2.7.8. Paisacha.....	118
2.8. Puranik çağda evlilik	118
2.9. Evlilikte sakincalı ve sakıncasız durumlar:.....	119
2.10. Çocuk Evlilikleri	120
2.11. Vatsyayana Evlilik Kuralları.....	121
2.11.1. Vatsyayana'dan Tavsiyeler: Sizi Mutlu Edecek Kızla Evlenin	123
2.11.2. Sosyal Durumda Eşitler Arasında Olmalıdır.....	123
2.11.3. Vatsyayana'ya Göre Gelinin Kusurları	123
2.11.4. Gelin ve Güveyin Yaşlarının Mukayesesи	124
2.11.5. Damadın tarafının Gelin Evine Kabulü.....	128
2.12. Evlilik için Mantralar.....	129
2.12.1. Evlenmek isteyen bekârlar için Kamakshi Devi Mantrası	129
2.12.2. Om Namah Kamakshi Devi Mama Karı Mama Hanedanı Kuru Kuru Swaha.....	129
2.12.3. İyi bir koca için okunacak Mantra	129
2.13. Evlilikle ilgili bazı inanışlar	130
2.13.1. Kınanın koyu renkli olması.....	130
2.13.2. Sütün taşması	130
2.13.3. Yağmur ve karın yağması.....	130
2.13.4. Gelinlik	130
2.13.5. Pirinç	131
2.13.6. Küpe	131
2.13.7. Talihsizlikler	131
2.14. Vedalar Yemini	132
2.15. Grhini (Ev sahibi) olarak kadın ve Kadının Rolü	132
2.15.1. Hindu Düğün Gelenekleri.....	133
2.15.2. Evlilik sırasında alınması gereken tedbirler	141
2.15.3. Kadınların Evlilik Hakları	142
2.15.4. Evlilik Evinde yaşama hakkı	142
3. ÇEYİZ	144
3.1. Çeyiz Geleneği:.....	144
3.2. Çeyizin tanımı:	144
3.3. Çeyiz ölümleri:	146
3.3.1. 2005 tarihli Kadınların Aile İçi Şiddetten Korunması Kanunu.....	147
3.3.2. Uluslararası sözleşmeler	147
3.3.3. Kadın İnfantisit Ve Cinsel Seçiciliğe Bağlı Çocuk düşürme	148
4. BOŞANMA	149
4.1. Hinduizm ve Boşanma	149
4.2. Boşanmada tarafların durumu	149
4.3. Dul kadının zorlukları	149

5. EĞİTİM	152
5.1. Kadının konumu	152
5.2. Kadınların Eğitimi	153
5.2.1. Brahmavadinler ve Sadyodvahalar	154
5.3. Eğitim ve mülkiyet hakları.....	158
5.3.1. Vidyarambh (Alfabeyi öğrenmek)	159
5.3.2. Vidyarambhın Önemi	159
5.3.3. Vidyarambhın Uygulanışı:.....	159
5.3.4. Vidyarambh Sanskara sırasında yapılacak Pujalar	160
5.4. Geleneksel eğitim	160
5.5. Kız Çocuklarının Sosyal Sınıf Eğitimi	163
6. ÖLÜM	165

4. BÖLÜM

KADIN YAŞAMININ BOYUTLARI	173
1. KARMA, SAMSARA, MOKŞA ve NİRVANA	174
2. HİNDÜİZM'DE SOSYAL YAŞAM.....	175
3.SAMSKARALAR	176
3.1. Samskaraların Amacı.....	177
3.2. Samskaraların Sayısı.....	177
4. ONALTı SAMKARA	179
4.1. Doğum öncesi Samskaralar	179
4.2. Çocukluk Samskaraları	179
4.3. Eğitim Samskaraları.....	179
4.4. Evlilik Samskarası	179
4.5. Ölüm Samskarası	180
5. DÖRT AŞRAMALAR.....	182
5.1. Brahmakari (Öğrenci Hayatı).....	182
5.2. Grihasta (Ev Yaşamı)	182
5.3. Vanapraşta (Emekli Yaşamı)	183
5.4. Sannyasa (Adanmış Yaşam)	183
6. KADINLARIN YAŞAMLARI.....	184
6.1. Tapınak ve Kadın	185
6.2. Purda	185
7. GELENEKSEL KADIN DEĞERLERİ	187
7.1. Ev içi İbadet Ritüelleri.....	189
7.2. Kadın ve Hindu Metinleri.....	190
7.3. Hintli Kadınların Uluslararası İlişkileri	191
8. DİNSEL TÖRENLERDE KADIN	193
8.1. Hindu kadınlarının Şakti'ye dönüşümü	193
8.2. Kadın Asketizizmi	194

9. SATÍ GELENEĞİ.....	195
9.1. Kutsama ve Lanetlemenin Adı	195
9.2. Gönüllü Olarak Satı	196
9.3. Sati miti ve tarihçesi.....	198
9.4. Satinin dinî görünümü	199
9.5. Jauhar.....	202
10. LEVİRATE	203
10.1. Devadasi Sistemi	205
10.2. Uygulamanın bugünü.....	206
11. EVİNDE KADINA AİT YAŞAM	207
11.1. Giyim ve Yemek Kültürü.....	208
11.1.1. Hint Sarısı.....	210
11.1.2. Ghagra choli	210
11.1.3. Hint Salwar Kameez.....	210
11.1.4. Lehenga.....	210
11.1.5. Dhoti	211
11.1.6. Kurta.....	211
11.2. Kadınların yaşamından renkler	212
11.2.1. Hinduizmde Renk Sembolizmi	212
11.2.2. Kadın ve Hint mutfağı	213
11.3. Ev tapınağı ibadeti (puja)	214
11.3.1. Kadınların Amacı	219
11.3.2. Kutlamalar	221
11.3.3. Ortak hane.....	221
11.4. Kadınların Görevleri	221
11.4.1. Kocası dışında olan kadının görevleri	221
11.5. Navratri Festivali	223
11.5.1. Navratri Kutlamaları	225
11.5.2. Ritüeller.....	226
11.6. Karva Chauth Festivali.....	226
11.6.1.Kadınlar İçin Önemi	228
12. EV VE AİLE	228
12.1. Ev içi görevleri:.....	231
12.2. Hindu kadınların tarihi yürüyüşü	235
12.3. Kadınların refahı içine günümüze dek yürürlüğe konmuş programlar:.....	236
12.4. Kadınlar Hakkında İstatiksel Gerçekler	238
12.5. Çocuk Evliliğini Engellemeye Yasası (1929)	239
12.6. Kırsal Alanlardaki Kadınların ve Çocukların Gelişimi (DWCRA)	239
SONUÇ	241
EKLER	247
KAYNAKÇA	253

KISALTMALAR

Ag:	Adi Grant
Age:	Adı geçen eser
Agm:	Adı geçen makale
ASRSA:	Association for the Study of Religion in Southern Africa.
AÜDTCFD:	Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi
A.V.:	Atharva Veda
CEDAW:	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi
Cr. PC:	Ceza Muhakemesi Kanunu
ÇHS:	Çocuk Hakları Sözleşmesi
DPA:	Ceyiz Yasağı Yasası
D.Ü.S.B.E.D.:	Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
DWCRA:	Kırsal Alanlardaki Kadınların ve Çocukların Gelişimi
Edit:	Editör
ERE:	Encyclopaedia of Religion and Ethics.
IAIM:	International Archives of Integrated Medicine
ICESCR:	Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi
IEA:	Hindistan Kanıt Yasası
IPC:	Hindistan Ceza Kanunu
KSBD:	Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi
M.Ö.:	Milattan Önce
M.S.:	Milattan Sonra
NCW:	Hindistan Ulusal Kadın Komisyonu
RV:	Rig Veda
SEWA:	Serbest Meslek Sahibi Kadınlar Derneği
TDV:	Türkiye Diyanet Vakfı
UDHR:	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
YLT:	Yüksek Lisans Tezi

KAYNAKÇA

A. Makale ve Kitaplar

- Achari, Srirama Ramanuja.** (2013). *The Hindu Sacraments*, Srimatham.Com, ss.1-18.
- Agrawal, Mukesh K.**, “The Hindu Prayer Book” (in Sanskrit and Roman with English Translations), s.5. http://www.scribd.com/M_K_A.
- Altekar, A.S.** (2005). *The Position of Women in Hindu Civilization*, Motilal Banarsidass Pub., Delhi.
- Amazzone, Laura,** (2010). *Goddess Durga and Sacred Female Power*, New York.
- Amazzone, Laura,** Durga: Invincible Goddess of South Asia,
- Anderson, Leona M.** (2004). “*Women in Hindu Traditions*,” ed., Leona M. Anderson and Pamela Dickey Young, Women and Religious Traditions, Oxford University Pres, Ontario.
- Anderson, Siwan.** (2007). *The Economics of Dowry and Brideprice*, Journal of Economic Perspectives, C.21, sa.4.2007,ss.151-174, Canada.
- Aydın, Fuat.** (2010). *Yaşayan Dünya Dinleri*, Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir.
- Bağlı, Mazhar-Sever, Aysan,** (2005). “*Tabulaştırılan / Tabulaşan Kurumun (ailenin) Kurbanlıklar Edinme Pratiği: Levirat ve Sororat*”, Aile ve Toplum Eğitim, Kültür ve Araştırma Dergisi, Yıl: 7 C: 2, ss.1-21.
- Beauvoir, Simone.** (1997). *The Second Sex*, s.84, Lowe and Brydone Ltd., London.
- Bhattacharji, Sukumari,** (1995). *Legend of Devi*, Disha Books, Mumbai.
- Bhcit, S.G.,** (2003). *Laws Of Marriage From Sastras To Statutes- inequality To Equality*, Journal of the Indian Law Institute, July-December 2003, Vol. 45, No. 3/4, Family Law Special Issue, ss. 400-408, Indian Law Institute.
- Bose, Mandakranta.** (2010). *Women in the Hindu Tradition Rules, roles and exceptions*, Routledge, New York.
- Bronkhorst, Johannes.** (1998). *The Two Sources Of Indian Ascetism*, Delhi: Motilal Banarsidass.
- Bowker, John.** (1997). *The Oxford Dictionary of World Religions*, Oxford University Press New York.

- Chakladar, H. C. (1954).** *Social Life in Ancient India*, Susi Gupta (India) Limited.
- Choi, Dong Sull (1997)** "Origins and Realities of Suttee in Hinduism," Comparative Civilizations Review: Vol. 36 : No. 36, Article 5, s.38-52.
- Courtright, Paul B., (2006).** "Hinduizm," Sex, Marriage, and Family in World Religions, (Edit. Don S. Browning, M. Christian Green, John Witte Jr.), columbia university press, New York.
- Çağdaş, Kemal, (1961).** "Upanışad'lar", AÜDTCFD, C.XIX, sa.3-4.
- Çetin, Oya Beklan. (2011).** "Aile, Kadın ve Doğa" Aile Sosyolojisi, (edit. Kasapoğlu, A.- Karkiner, Nadide, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Dalal, Roshen. (2014).** *The Vedas An Introduction to Hinduism's Sacred Texts*, Penguin Yay., India.
- Davis, Richard H., (2020).** "Introduction: A Brief History of Religions in India", s.4-5, Religions of Asia in Practice, Edit. Donald S. Lopez, Princeton University Press.
- Demirci, Kürşat,** "Hinduizm", TDV İslâm Ansiklopedisi, C.18, İstanbul.
- Deveci, Beyza Aybike. (2017).** Ana Tanrıça Kültü Bağlamında Hinduizmdeki Pārvatī, Durgā, Kālī, A.Ü.S.B.E. Yüksek Lisans Tezi, Ankara. **Doniger, Wendy-Smith, Brain K., (1991)** "The Laws of Manu." London, New York.
- Dubois, Abbe J. A. (1978).** *Hindu Manners, Customs and Ceremonies* Oxford at the Clarendon Press,
- Ember, Melvin- Ember, Carol R. Ember. (2001).** *Countries and their cultures*, Macmillan Reference USA.
- Embree, Ainslie T.,** "Comment: Widows as Cultural Symbols", Sati, the Blessing and the Curse, Edit. John Stratton Hawley, Oxford University Press, New York, 1994.
- Fane, Hannah. (1975).** "The Female Element in Indian Culture", Asian Folklore Studies, Vol. 34, No.1. pp. 52-65.
- Farhana, Jannatul- Farah, Farhat Tasannum. (2017).** *Women to Worship/Rule? Wives, Widows, and Witches in Salman Rushdie's Midnight's Children*, International Conference on Language Education, Humanities and Innovation, Bangladesh.
- Fidan, Kutalmış. (2019).** "Hinduizmde Bhakti Öğretisi (Doğuşu Ve Gelişimi)", YLT, Ankara.
- Flueckiger, Joyce Burkhalter, (2015).** Everyday Hinduism, UK.
- Gatrad, A. R.- Ray, M- Sheikh, A, (2004).** *Hindu birth customs*, Archives of Disease in Childhood 2004;89:1094-1097.
- Geaves, Ron, (2006).** *Key Words in Hinduism*, British Library, New York.
- George, Aleyamma (1970).** "Status of women and education", s.99, Role and Status of Women in Indian Society, Kirma KLM (P) Limited, Calcutta.
- Griffith, R. T. H. (1896).** *The Hymns of Rigveda*. Benares: Lazarus and Co.
- Gupta, Krishna Govinda. (1909).** "Some Phases in Hinduism", Journal of the Royal Society of Arts, Vol. 57, No. 2950 (JUNE 4, 1909), pp. 582-596.
- Nongbri, Ibameai Hepsa. (2016).** "Women's role in the Household: A look into the Text Manusmriti", IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS), Volume 21, Issue 2, ss. 23-28.
- Ilaiah, Kancha, (2002).** *Why I Am Not A Hindu*, Popular Prakashan Pvt. Ltd. Calcutta.
- Jamison, Stephanie W. (2005).** "Roles For Women in Vedic Srauta Ritual" Edit, Sharma, Arvind, Goddesses And Women in The Indic Religious Tradition, Brill Leiden, Boston.

- Jamison, Stephanie W. (2019).** "The term Gr̥hastha and the pre history of the householder", Edit. Olivelle, Patrick, Gr̥hastha The Householder in Ancient Indian Religious Culture, Oxford University Press, 198 Madison Avenue, New York.
- Jarman, Francis, (2002).** "Sati: From exotic custom to relativist controversy", CultureScan, Volume 2, No. 5, December 2002.
- Kachappilly, Kurian cmi, (2003)** Gurukula: A Family with Difference-An Exposition of the Ancient Indian System of Education – 3rd International 'Soul in Education' Conference Byron Bay, NSW, Australia, Sep 27 – Oct 2, 2003.
- Kakati, Kanaklata-Gautam, Dr. Surya Narayan. (2018).** A review of the text Manusmriti on the role of women in the home, International Journal of Advanced Educational Research, V.3; Is. 2; March 2018; p. No. 601-605.
- Kapani, Lakshmi. (2013).** The Philosophical Concept Of Samskara, Motilal BanarsiDass Yayinevi, Delhi.
- Kara, Eylem Şentürk. (2013).** Kültürlərəsi İletişim: Kabhi Khushi Kabhie Gham Adlı Hint Filmindeki Kültürel Kodların İncelenmesi", Selçuk İletişim, 8, 1, 2013.
- King, Ursula. (1987).** "World Religions, Women and Education", Comparative Education, Vol. 23, No. 1, Special Number (10): Sex Differences in Education, 1987, pp. 35-49.
- Kinsley, David R., (1988).** "Hindu goddesses: visions of the divine feminine in the Hindu religious tradition," University of California Press, London.
- Klostermaier, Klaus K. (2014).** A Concise Encyclopedia of Hinduism, Oneworld Yay, London.
- Knott, Kim, (2000).** Hinduizmin ABC'si, (çev: Medet Yolal), Kabalcı Yay., İstanbul.
- Koller, John M. (2016).** The Indian Way An Introduction to the Philosophies and Religions of India, Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an informa business, New York.
- Kutlutürk, Cemil, (2014).** Hinduizmde Avatara İnancı, (Doktora Tezi) Ankara.
- Kutlutürk, Cemil, (2014).** Hindu Kutsal Metinleri Upanışadlar, Dergah Yay, İstanbul.
- Kutlutürk, Cemil. (2016).** Hinduizmde Cenaze Törenleri (Antyeşti Samskara), e-Şarkıyat İlimi Araştırmalar Dergisi, C.8, sa:1, s.177-196,
- Leslie, I. Julia. (1989).** The Perfect Wife The Orthodox Hindu Woman according to the Stridharmapaddhati of Tryambakayajvan, Oxford University Press.
- Lipner, Julius, (1994).** Hindus Their religious beliefs and practices, Routledge, London.
- Lakshmi, Holmstrom. (2000).** 'Women as Makers of Social Change: The Dark Room, The Guide and The Painter of Signs', in R.K. Narayan An Anthology of Recent Criticism," C.N. Srinath (ed), New Orientation Series, Pencraft Internationa, ed. C.N. Srinath, New Delhi.
- Manikamma Nagindrappa- Radhika M.K. (2013).** "Women Exploitation in Indian modern society", International Journal of Scientific and Research Publications, Volume 3, Issue 2;
- McDermott, Rachel Fell. (2001).** Singing to the Goddess_ Poems to Kali and Uma from Bengal, Oxford University Press, New York.
- Meyer, Johann Jakob. (1953).** Sexual Life in Ancient India A Study in The Comparative History of Indian Culture, Roudledge, New York. **Mookerjee, Sipra. (1970).** "The Cry of Liberation-Is it viable?" s.94, Role and Status of Women in Indian Society, Firma KLM (P) Limited, Calcutta.

- Monier Williams.** (1995). *A Sanskrit English Dictionary*, Motilal Banarsi Dass Publishers, Delhi.
- Munoz, Monica.** (2017). *The role of women in Hinduism: Becoming leaders of patriarchal traditions*, Illinois Wesleyan University.
- Nongbri, Ibameai Hepsa.** (2016). *Women's Role In The Household: A Look Into The Text Manusmriti*, ss.23-28, IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOS-R-JHSS) Volume 21, Issue 2, Ver. II (Feb. 2016).
- Noble, Margaret Elizabeth (Rahibe Nivedita)** (2002). *Hindu Söylenceleri*, Çev. Günil Özlem Ayaydin), İmge Kitabevi Yay., Ankara.
- Panikkar, K. M., (1938).** *Hinduism&The Modern World*, Fortign Minister Of Ptdiala Kitabistan, Allahabad.
- Parmar, Pragnesh.** (2014). *Dowry Death and Law*, Indian Scenario. IAIM, 1(2): 44-49.
- Pathak, Hari Priya,** "Hinduism and Women Religious Beliefs and Practices", Rai S Research Association For Interdisciplinary June 2019.
- Pendergast, Sara- Pendergast, Tom- Hermsen, Sarah.** (2004). *Fashion, Costume, and Culture: Clothing, Headwear, Body Decorations, and Footwear through the Ages*, Printed in the United States of America.
- Pintchman, Tracy.** (2003). "The Month of Kartik and Women's Ritual Devotions to Krishna in Benares", The Blackwell Companion to Hinduism, Edit. Gavin Flood, Blackwell Publishing Ltd, USA.
- Pinkham, Mildreth Worth.** (1941). *Woman in the Sacred Scriptures of Hinduism*, Co-lombiya University Press, New York.
- Rawat, Sugandha-Kumar, Pradeep**, Hindu Women In The Mirror Of Time: At Once A Goddess And A Slave? Journal of Indian Research, C.3, No.3, 2015.
- Renou, Louis.** (1993). *Hinduism*, (Çev. Maide Selen), İletişim Yayınları, İstanbul.
- Rodrigues, Hillary Peter,** (2003). *Ritual Worship of the Great Goddess The Liturgy Of The Durga Puja With Interpretations*, State University of New York.
- Rodrigues, Hillary.** (2005). "Women in the Worship of the Great Goddess", Goddesses And Women in The Indic Religious Tradition, Sharma, Arvind (edit), Brill Leiden, Boston.
- Rosen, Steven J., (2006).** *Essential Hinduism*, USA.
- Sadarangani, Monique M.** (2005). *Modernized Hinduism: Domestic Religious Life And Women*, University Of Hawai Library Master of Art.
- Sahgal, Man Mohini.** (2019). *Condition of women in India*, Civilisations, Vol. 1, No. 4 (1951), pp. 13-23.
- Saghal, Smita,** (2016). "Niyoga [Levirate]: Conflict Resolution to Bruised Masculinity in Early India", International Journal of Social Science and Humanity, Vol. 6, No. 4, April 2016.
- Sarma, D.S., Hint Dini Tarihine Giriş**, (Çev. Fuat Aydin), Ataç Yay., İstanbul, 2005.
- Saxena, Monika,** (2019) *Women and the Purāṇic Tradition in India*, Routledge, New York.
- Shingal, Ankur.** (2015) "The Devadasi System: Temple Prostitution in India", Ucla Women's Law Journal, California Digital Library University of California.
- Spiro, Alison Mary.** (2003). *Moral Continuity Gujarati Kinship, Women, Children and Rituals*. Department of Anthropology, Brunel University, A thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy.

- Srinivasan, Amrutur Venkatachar.** (2011). *Hinduism For Dummies*, Wiley Publishing, Inc., India
- Subramuniyaswami, Satguru Sivaya.** (2007). *What is Hinduism, Modern Adventures Into A Profound Global Faith From the Editors of Hinduism Today Magazine*, 1-364, Himalayan Academy, India.
- Sugirtharajah, Sharada** (2002), "Hinduism and Feminism: Some Concerns", Journal of Feminist Studies in Religion, Indiana University Press, C. 18, No. 2, ss.97-104.
- Şudraka,** (2007) *Toprak Arabacık (Mriçħakatika)*, (Çev. Korhan Kaya), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara.
- Tezokur, M. Hadi,** (2019). *Hindu Mezhebi Şaktizm: Tanrıça Kali*, D.Ü.S.B.E. Derg., Yıl,11, sa,22, Diyarbakır.
- Tobler, Judy,** (2019). *Goddesses and Women's Spirituality: Transformative Symbols of the Feminine in Hindu Religion*, Association for the Study of Religion in Southern Africa (ASRSA).
- Tümer, Günay.** (1992). "Brahmanizm", TDV islam ansiklopedisi, C.6, İstanbul.
- Tracy, Pintchman,** (1994). *The Rise of the Goddess in the Hindu Tradition*, State University of New York Press, New York.
- Turgut, Melahat Hande,** (2009). *Gupta İmparatorluğu: Hindistanın Altın Çağı* (MS4-6. yy.), YLT, Ankara.
- Upadhyay, Harendr.** (2004). *Hindu Gods Goddesses Spiritual and Scientific Approach*, Pilgrims publishing, India.
- Valmiki,** (2002), *Ramayana, Rama'nın Destanı*, (çev. Özcan, A. Belen-Can, H. Derya), Dost Kitabevi Yay., Ankara.
- Wani, Aasif Rashid.** (2019). *Role and Status of Women in Sikh Religion through Sri Guru Nanak Perspectives*, Electronic Research Journal of Literature, Volume 1, India.
- Werner, Karel,** (2005). *A Popular Dictionary of Hinduism*, Taylor & Francis E-Library.
- Williams, George M.** (2003). *Handbook of Hindu mythology*, ABC-CLIO Press, USA.
- Winternitz, Moritz,** (2002). *Hint Destanları Ramayana, Mahabharata, Harivamsa*, (Çev.Korhan Kaya, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara).
- Woodsmall, Ruth Frances,** (1960). *Women and the New East*, Washington.
- Yitik, Ali İhsan.** (2015). "Hinduizm", Dinler Tarihi El Kitabı, (Edit, Baki Adam), Ankara.
- Yitik, Ali İhsan.** (2012). "Vedalar", TDV islam ansiklopedisi, C.42, İstanbul.
- Young, Katherine K.** (1994) "Women in Hinduism", Today's Woman in World Religions, (Edit, Sharma, Arvind, State University of New York Press, New York.
- Young, Katherine K.** (2000). "Om, the Vedas, and the Status of Women with Special Reference to Srivaisnavism", Women and Textual Tradition in Hindu India, (Edit, Laurie L. Patton), Oxford University Press, New York.
- Young, Serenity.** (1993). *An Anthology of Sacred Texts by and About Women*, Pandora, New York.
- B- Kutsal Metinler**
- Dharma Sutralar**
- Apastamba Dharmasutra*, The Sacred Books of the East, Vol II, ed. by F. Max Muller, The Sacred Laws of the Aryas, Part I, Translated by G. Buhler. First published by Clarendon Press, 1879. (Reprinted by) Motilal BanarsiDass, Delhi, 1965.
- Vasistha Dharmasutra*, The Sacred Books of the East, Vol XIV ed. by M. Muller, The

Sacred Laws of the Aryas, Part II, Translated by G. Buhler. First published by Oxford University Press, 1882. (Reprinted by) Motilal Banarsi Dass, Delhi, 1965.

The Ramayana

Bhagavad-Gita As It Is, Trans. by A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, The Bhaktivedanta Book Trust, 1986.

The Laws of Manu, Trans. by Wendy Doniger & Brian K. Smith, Penguin Books, London, 1992.

C- İnternet (WEB) Adresleri

<http://www.factsonfile.com>

<http://www.britannica.com>.

<https://iskconeducationservices.org/HoH/tradition/doctrine-and-scripture/vedanta-and-mimamsa/>

<http://www.archive.org/details/indianmythlegendOOinmack>.

<https://www.harivara.com/services/puja/durga-pujan/>

<https://www.hindujagruti.org/hinduism-for-kids/433.html>

<http://augustahts.org/uploads/3/4/6/0/34604305/paipart2-dec.pdf>

<https://gizliilimler.tr.gg/Baslica-Hint-Tanri-ve-Tanricalari-1.htm>

<http://www.mahavidya.ca/2008/06/21/kali-and-western-feminism/>

<https://nancymusic.com/SOM/2011/Diwali.pdf>

<https://www.hindufaqs.com/4-stages-life-hinduism/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_India#Salient_features: Pandey, Geeta (23 Mayıs 2011). "Hindistanın istenmeyen kızları". BBC News. Erişim tarihi: 25 Ekim 2020.

<https://www.yourarticledatabase.com/india-2/dwrca/dwrca-development-of-women-and-children-in-rural-areas/66696>

<https://ghior.com/essays/essay-on-the-place-of-women-in-indian-society/>

<https://www.encyclopedia.com/social-sciences/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/yoni-worship>

<https://www.hinduwebsite.com/hinduism/concepts/samskara.asp>

<https://www.indiatoday.in/education-today/gk-current-affairs/story/child-marriage-in-india-1293581-2018-07-23>

<https://iskconeducationservices.org/HoH/lifestyle/lifestyle/family-life/>

[http://www.janih.com/kitiana/hindu/index.html;](http://www.janih.com/kitiana/hindu/index.html)

http://hinduism.about.com/b/a/2004_03_20.html

https://abuse.wikia.org/wiki/Jauhar#cite_note-3

<https://www.britannica.com/topic/jauhar>

<https://slife.org/puja-in-hinduism/>

<https://www.britannica.com/topic/Hinduism/Karma-samsara-and-moksha>

<http://www.hindupedia.com/en/Āhnika>

<https://www.advocatekhoj.com/library/lawareas/divadultery/>

<https://blog.jollytur.com/hindistanda-kadin-olmak/>

<http://www.ecu.edu.au/student/studentlife/chaplaincy/calendar/index.php>

<https://www.webgundemi.com/karva-chauth-festivali-nedir/>

<https://hindistanadair.blogspot.com/2018/06/geleneksel-hint-kyafeti-sari.html>

D- Ansiklopediler

Constance A. Jones-James D. Ryan, Encyclopedia of Hinduism, USA, 2007.

- Jones, Lindsay**, Encyclopedia of Religion, Second Edition, C.1-15, Thomson Gale, London, 2005.
- Wolpert, Stanley**, Encyclopedia of India, C.1-4, A-Z, Thomson Gale, 2006.
- Hay, Jeff**, World Religions, Greenhaven Press, London, 2007.
- Levinson, David**, Routledge Encyclopedias Of Religion And Society, Routledge, New York, 1992.
- Melton, J. Gordon- Baumann, Martin**, Religions of the world: a comprehensive encyclopedia of beliefs and practices, Oxford, England, 2002.
- Safra, Jacob E.**, Encyclopedia Britannica, London, 2006.
- Hastings, James**, Encyclopedia of Religion and Ethics, New York, 1908.